

Sygn. akt VII Pz 6/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Maria Ołtarzewska

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2018 roku w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa K. P.

przeciwko (...) Sp. z o.o. Sp. k. w G.

o wynagrodzenie, odszkodowanie

na skutek zażalenia pozwanej(...) Sp. z o.o. Sp. k. w G.

na postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 21 grudnia 2017 roku, sygnatura akt VI P 363/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Maria Ołtarzewska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 21 grudnia 2017 roku, w sprawie prowadzonej pod sygn. akt VI P 363/16, Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż strona pozwana wnosząc apelację od wyroku z dnia 26 października 2017 roku wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych w całości, albowiem nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Do apelacji pozwana dołączyła bilans na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz rachunek zysków i strat, z którego wynika, że poniosła stratę na koniec 2016 roku w kwocie 77.202,42 zł.

Dalej Sąd I instancji wskazał, iż postanowieniem z dnia 26 listopada 2017 roku, na mocy art. 109 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zarządził dochodzenie w celu ustalenia sytuacji majątkowej strony pozwanej oraz zobowiązał pozwaną do przedstawienia wyciągów z wszystkich rachunków bankowych za IX, X, XI 2017 roku, zajęć komorniczych, deklaracji podatkowych oraz wszystkich innych dokumentów potwierdzających sytuację majątkową strony (np. umowy kredytowe, wysokość zobowiązań z tego tytułu), w terminie 7 dni pod rygorem oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Zobowiązanie doręczono stronie pozwanej w dniu 1 grudnia 2017 roku i strona pozwana na zobowiązanie nie odpowiedziała.

Powołując się na przepis art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z którym sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie, Sąd Rejonowy stwierdził, iż pozwana nie wykazała, że nie ma środków na uiszczenie kosztów sądowych i z tego względu należało wniosek oddalić.

Powyższe postanowienie pozwana w całości zaskarżyła zażaleniem.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła następujące uchybienia:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez nierozpatrzenie wszystkich przesłanek i nie odniesienie się do wszystkich załączonych przez pozwaną dokumentów, uzasadniających zwolnienie od kosztów sądowych w całości w niniejszej sprawie;
- sprzeczność poczynionych przez Sąd orzekający ustaleń faktycznych z treścią zabranego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na uznaniu, że pozwana nie wykazała, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych, nie przedstawiła żadnego dowodu, z którego by wynikało, że nie ma dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych.

Mając na uwadze powyższe, pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie pozwanej od kosztów sądowych w całości w niniejszej sprawie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia pozwana wskazała, że wraz z apelacją złożyła wniosek o zwolnienie jej od ponoszenia kosztów sądowych w całości z uwagi na fakt, iż nie dysponuje dostatecznymi środkami na ich uiszczenie. Zaskarżonym postanowieniem jej wniosek został oddalony w całości.

Dalej pozwana wywodziła, że z przedmiotowym orzeczeniem Sądu Rejonowego nie sposób się zgodzić.

Uzasadniając powyższe pozwana wskazała, że należy zauważyć, iż nie polega na prawdzie, że pozwana w żaden sposób nie wykazała, że nie ma środków na uiszczenie kosztów sądowych. W tym miejscu należy bowiem wskazać, iż wraz z zawartym w apelacji wnioskiem o zwolnienie pozwanej od kosztów sądowych pozwana przedstawiła sprawozdanie finansowe, z którego ewidentnie wynika, że pozwana w 2016 roku poniosła stratę.

Pozwana podkreśliła, że prawidłowa analiza całokształtu sytuacji materialnej i kondycji finansowej pozwanej, która jest znana Sądowi I instancji z urzędu, winna doprowadzić do uznania, iż pozwana nie dysponuje dostatecznymi środkami na uiszczenie opłaty sądowej od apelacji, co czyni koniecznym zwolnienie pozwanej od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 300) sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie

Z utrwalonego w orzecznictwie i doktrynie rozumienia cytowanego powyżej przepisu art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika, iż osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, ubiegająca się o zwolnienie od kosztów sądowych jest zobligowana nie tylko przytoczyć fakty, mające przemawiać za uwzględnieniem wniosku, ale również spoczywa na niej ciężar wykazania tych faktów. Prezentowane w tym zakresie środki dowodowe powinny być dostosowane do konkretnej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, przedstawiać jej sytuację z należytą starannością, z zachowaniem zasady lojalnej współpracy z sądem i umożliwiać kompleksową i rzetelną ocenę sytuacji majątkowej takiego podmiotu.

Prawidłowo Sąd Rejonowy przyjął, iż wniosek złożony przez pozwaną w apelacji tych wymogów nie spełniał, skoro sprowadzał się do twierdzenia o braku dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych (k. 192 – 195),

nie popartego dokumentami finansowymi, które pozwalałyby na kompleksową i rzetelną ocenę sytuacji finansowej pozwanej spółki.

Pozwana ograniczyła się do przedstawienia oceny sytuacji majątkowej spółki według stanu na 31 grudnia 2016 roku, załączając do apelacji bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku (k. 196) oraz rachunek zysków i strat, z którego wynika, że na koniec 2016 roku w poniosła stratę kwocie 77.202,42 zł, a na koniec 2015 roku strata spółki wyniosła kwotę 8.549,42 zł.

Przedstawione przez pozwaną dokumenty wskazują jedynie, że spółka zakończyła zarówno rok 2015, jak i 2016 stratą.

Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, zawartego w apelacji z 16 listopada 2017 roku, pozwana nie załączyła żadnych dokumentów wskazujących na aktualną sytuację majątkową spółki w postaci np. wykazów majątku, wyciągów z rachunków bankowych, obejmujących okres przynajmniej ostatnich trzech miesięcy przed złożeniem wniosku, raportów kasowych, deklaracji podatkowych, umów kredytowych, opinii bankowych o zdolności kredytowej, dokumentów dotyczących obciążeń nieruchomości hipoteką, a ruchomości zastawem, czy stwierdzających wysokość zobowiązań.

W toku postępowania pierwszoinstancyjnego, pozwana będąc zobowiązana do przedstawienia wyciągów z wszystkich rachunków bankowych za wrzesień – listopad 2017 roku, zajęć komorniczych, deklaracji podatkowych oraz wszystkich innych dokumentów potwierdzających sytuację majątkową strony (np. umowy kredytowe, wysokość zobowiązań z tego tytułu), w terminie 7 dni pod rygorem oddalenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych (k. 198, 200), zobowiązania tego, doręczonego jej w dniu 1 grudnia 2017 roku (k. 201), nie wykonała.

W zażaleniu pozwana nie odniosła się w żaden sposób do kwestii nałożonego na nią zobowiązania do przedstawienia powyższych dokumentów oraz niewykonania tego zobowiązania. Zasadność swojego wniosku upatrywała jedynie w okoliczności poniesienia straty w 2016 roku. Sądowi Rejonowemu zarzuciła nie odniesienie się do załączonego do wniosku bilansu oraz rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2016 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji, wbrew twierdzeniu pozwanej, właściwie zastosował cytowany powyżej przepis art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, opierając na nim swoje rozstrzygnięcie oraz uznając załączone do wniosku dokumenty w postaci bilansu oraz rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2016 roku za dokumenty niewystarczające do wykazania braku środków na uiszczenie kosztów sądowych. Sąd Rejonowy trafnie ocenił, iż w okolicznościach niniejszej sprawy brak jest dokumentów pozwalających na prawidłowe dokonanie oceny sytuacji finansowej pozwanej spółki.

Zauważenia wymaga, iż pozwana nie wykazała, z jakich przyczyn jest w stanie obsługiwać swoje bieżące zobowiązania prowadząc spółkę, a nie może z tych samych źródeł uiścić kosztów sądowych. W konsekwencji nie jest przekonujące stanowisko pozwanej, iż poniesiona za 2016 rok strata wskazuje na niemożność poniesienia kosztów sądowych. Wskazać bowiem należy, iż załączonego rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2016 roku wynika, że spółka ma przychód netto ze sprzedaży usług i towarów, a strata generowana jest kosztami ogólnego zarządu, nadto spółka ma przychody finansowe (k. 196 verte).

Zgodzić się zatem należało ze stanowiskiem Sądu I instancji, iż przedstawione przez pozwaną informacje są niepełne i nie pozwalają na przyjęcie, by sytuacja majątkowa spółki nie pozwalała na wygospodarowanie środków na pokrycie kosztów sądowych.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy - nie znajdując podstaw do uwzględnienia złożonego zażalenia - orzekł jak w sentencji, na podstawie przepisów art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Maria Ołtarzewska

ZARZĄDZENIE

1.(...)

2.(...)

3. (...)

(...) SSO Maria Ołtarzewska